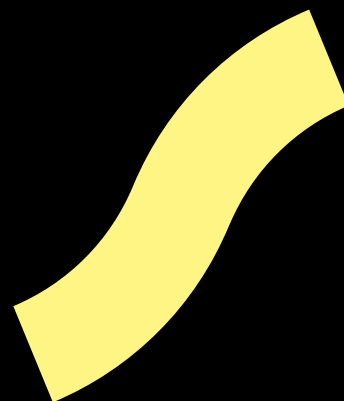

SAAMO

Vlaams-Brabant

2025

JAARVERSLAG

 samen
uitsluiting
aanpakken

SAAMO Vlaams-Brabant vzw
Eenmeilaan 2
3010 Kessel-Lo
www.saamo.be/vlaams-brabant

2025 samengevat in cijfers

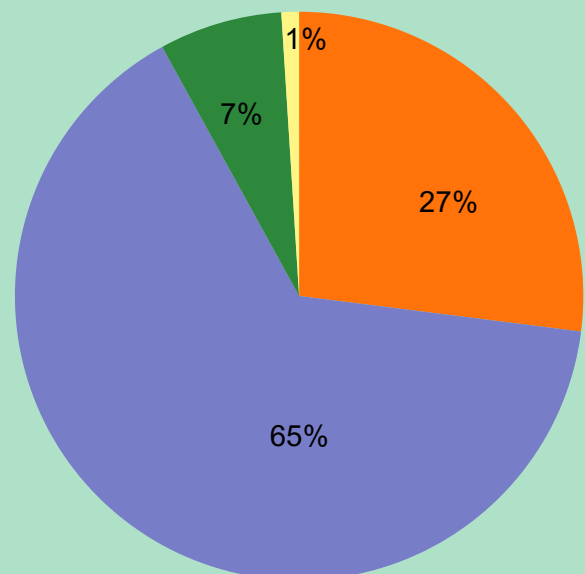
18 PROJECTEN

- 173 betrokken partners
- 89 oplossingsactoren
- 112 beleidscontacten en -dossiers
- 37 medewerkers
- 323 vrijwilligers

INKOMSTEN

verdeling van de € 2.800.358 inkomsten van 2025

- Lokale overheden
- Decreet
- Andere overheden
- Andere

STRATEGIE

ONDERWIJS

4 projecten

875 individuele contacten

1.579 deelnemers aan:

- 8 werkgroep bijeenkomsten
- 57 groepsmomenten met doelgroep
- 27 vormings- en infomomenten

WERK

1 project

58 individuele contacten

74 deelnemers aan:

- 8 groepsmomenten met doelgroep
- 1 vorming- en infomoment

SOCIALE BESCHERMING

4 projecten

922 individuele contacten

2.518 deelnemers aan:

- 1 werkgroep bijeenkomst
- 103 groepsmomenten met doelgroep
- 10 vormings- en infomomenten

COLLECTIEF BURGERSCHAP

3 projecten

577 individuele contacten

2.782 deelnemers aan:

- 17 werkgroep bijeenkomsten
- 238 groepsmomenten met doelgroep
- 27 vormings- en infomomenten

WONEN

3 projecten

710 individuele contacten

224 deelnemers aan:

- 4 werkgroep bijeenkomsten
- 11 groepsmomenten met doelgroep
- 1 vormings- en infomomenten

KRACHTIGE BUURTEN & STEDEN

3 projecten

612 individuele contacten

3.564 deelnemers aan:

- 19 werkgroep bijeenkomsten
- 316 groepsmomenten met doelgroep
- 11 vormings- en infomomenten

Een digitale terugblik op weerbaarheid onder stijgende druk

Vastberaden op tafel blijven kloppen voor ieders rechten, dat typeerde 2025. Het jaar waarin steeds duidelijker werd hoe besparingen het sociaal beleid verder onder druk zullen zetten de komende beleidsperiode. Maar wij zaten niet stil, integendeel.

Omdat we de eerste besparingen al voelen, kozen we opnieuw voor een online raadpleegbaar verslag. Uiteraard kan je ervoor kiezen om dit document alsnog zelf te printen.

Klik hieronder om vlot naar de verhalen te springen die je eerst wil ontdekken.

Ook dit was 2025

Lokale jobs op maat van mensenlevens maken verschil in de buurt

In Vlaanderen willen veel mensen graag werken, maar ze geraken niet aan de slag omdat bestaande jobs en regels niet aansluiten bij hun leven. Te vaak blijven zij hangen in tijdelijke trajecten of een uitkering, zonder perspectief. Met het project Sterk Werk toont SAAMO dat het ook anders kan.

“We vertrekken niet vanuit wat mensen missen, maar vanuit wat ze wél kunnen en willen doen.” – Frank Mercado-Avalos, opbouwwerker Sterk Werk

In Kessel-Lo testen we via een wijkonderneming hoe lokale, betaalde jobs op maat een verschil kunnen maken voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Door zelf kwaliteitsvolle jobs te creëren die rekening houden met mensen hun talenten, tempo en draagkracht. Kortom, we draaien de logica om: niet de mens moet zich aanpassen aan de job, maar de job aan de mens.

Zo willen we deze mensen opnieuw perspectief bieden en hun positie structureel verbeteren. Tegelijkertijd willen mee wegen op een nieuwe visie op werk in Vlaanderen. Sterk Werk creëert kansen waar ze het hardst nodig zijn: lokaal, duurzaam en solidair.

Van lokale noden naar zinnig werk

Sterk Werk vertrekt vanuit een eenvoudige vraag: wat heeft een buurt nodig, en wie kan dat werk doen? In de wijk rond Hal 5 bleek er een duidelijke nood aan betaalbaar tuinonderhoud. Er wonen mensen die graag werken, maar voor wie een voltijdse of klassieke job niet haalbaar is.

Op dat kruispunt ontstond Klusse-Lo: een wijkonderneming die buurtbewoners helpt met tuinonderhoud en werk biedt aan mensen die nood hebben aan een job die voor hun situatie haalbaar is. De onderneming werkt met sociale en solidaire prijzen. Klusse-Lo is een middel om mensen kansen te geven en dus geen commercieel bedrijf. Alle inkomsten worden opnieuw geïnvesteerd in materiaal, opleiding en intensieve werkbegeleiding.

Ondernemen in een warme buurt, naar goed voorbeeld

Vanuit de sectorgroep Sterk Werk sluit SAAMO Vlaams-Brabant zich met Klusse-Lo aan in de rij van door SAAMO opgerichte wijkondernemingen: de Wijkfabriek in Oostende, de Sociale Klusdienst in Gent, de Werkzaak in Antwerpen en de Werkplek in Willebroek. Daar hebben we inspiratie kunnen opdoen.

Maar de ene wijk is de andere niet en hetzelfde geldt voor wijkondernemingen. Je kan een idee niet zomaar overnemen. Om te slagen, moet een wijkonderneming rekening houden met:

- waar een wijk behoefte aan heeft,
- op welke partners je beroep kan doen,
- in wiens vaarwater (commerciële 'concurrentie') je terecht komt,
- welke werkzoekenden er zijn, elk met hun eigen vaardigheden en mogelijkheden,
- ...

Werken op maat, met ruimte voor welzijn

Bij Klusse-Lo ligt de nadruk niet op snelheid of productiedruk, maar op kwaliteit, leerervaring en inspraak. Medewerkers werken in kleine ploegen, krijgen een opleiding en worden begeleid op de werkvloer. Er is ruimte om te leren, fouten te maken en samen oplossingen te zoeken.

Die aanpak maakt een groot verschil voor de betrokkenen, zo vertelt Frank: *“Al onze medewerkers zijn tevreden dat ze inspraak krijgen, dat er naar hen geluisterd wordt en dat we hen niet opjagen in hun werk. We geven de nodige opleiding en verwachten kwaliteit, maar het zijn geen ‘haastklussen’. Uiteindelijk gaat het erom dat iedereen tevreden is, zowel onze klanten, als onze medewerkers.”*

Concreet verschil in mensenlevens

De impact van Klusse-Lo wordt vooral zichtbaar in de verhalen van de medewerkers. Zo vond Roman bij Klusse-Lo opnieuw zinvol werk en zelfvertrouwen. Dankzij deze ervaring kan hij doorstromen naar maatwerk en weet hij nu beter wat hij wil en kan. Tetiana startte als vrijwilliger om Nederlands te oefenen en werkervaring op te doen. Met een positieve referentie van Klusse-Lo kon ze doorstromen naar haar droomjob in de Kruidtuin van Leuven. Yves, 62 jaar, botst op leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt. Voor hem zou Klusse-Lo een ideale plek zijn om zijn carrière op een waardige manier af te ronden, als het statuut dat zou toelaten.

Deze verhalen tonen aan dat mensen *willen* werken en een bijdrage aan de samenleving leveren. Dat kunnen ze echter was wanneer het werk aangepast is aan hun situatie en ze de nodige kansen krijgen.

Het knelpunt van het ontbrekende statuut

Tegelijk botst het project op een belangrijke beperking. Vandaag werkt Klusse-Lo met bestaande statuten, zoals wijk-werken. Die bieden weinig financiële zekerheid en laten niet toe om werk te combineren met andere jobs of langdurig perspectief.

Net daarom is Sterk Werk meer dan een lokaal initiatief. Samen met partners en de sector werkt SAAMO aan een versterkt wettelijk kader. Dit kader laat toe om betaald werk te combineren met een uitkering, voor enkele dagen per week. Tegelijk kunnen mensen sociale rechten opbouwen, zoals pensioen en ziekteverzekering.

De praktijkervaringen van Klusse-Lo leveren waardevolle inzichten om voor te leggen aan het beleid: wat werkt, wat niet, en wat hebben mensen nodig om duurzaam aan de slag te blijven?

Effect op de wijk en lokale samenwerking

Ook voor de wijk heeft Klusse-Lo een duidelijke meerwaarde. Buurtbewoners krijgen toegang tot betaalbaar tuinonderhoud, wat voor veel mensen anders niet haalbaar is. Tegelijk versterkt de wijkonderneming de samenwerking met lokale partners zoals het buurtcentrum, het wijkgezondheidscentrum, Wonen en Werken en de stad Leuven.

Overleg en samenwerking met deze partners is nodig voor lokale verankering, zo vertelt Frank over het netwerken dat hij voor de wijkonderneming doet: *“Door in partnerschappen te stappen, kunnen we ook al een verandering teweegbrengen: zo raken we ingeburgerd bij belangrijke netwerken.”*

“Bv. Wonen en Werken is inmiddels goed met Klusse-Lo bekend en weet waar we met het project naartoe willen. Zo werken we langzamerhand aan bekendheid: bij partners en bij het lokaal beleid, maar ook in de wijk zelf.”

Op die manier groeit Klusse-Lo stap voor stap uit tot een vaste waarde in de buurt: zichtbaar, aanspreekbaar en ingebed in lokale netwerken.

Perspectief creëren

De ambitie is om Klusse-Lo verder uit te bouwen en meer mensen een kans te geven om aan de slag te gaan. Dat vraagt extra begeleiding, opleiding en middelen. Daarom lanceert het project in najaar 2026 een crowdfunding, waarmee geïnvesteerd wordt in extra begeleiding op de werkvloer, up-to-date blijven over de nodige veiligheidsmaatregelen en groei van de onderneming.

Parallel blijft SAAMO als sector inzetten op beleidsbeïnvloeding. De data, ervaringen en getuigenissen uit Sterk Werk worden meegenomen in gesprekken met beleid, als onderbouwing voor een nieuw en eerlijker statuut voor mensen die vandaag tussen alle systemen vallen. Sterk Werk bewijst dat:

- mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt wel degelijk willen en kunnen werken;
- jobs op maat zorgen voor meer welzijn, stabiliteit en zelfwaarde;
- lokale wijkondernemingen een hefboom zijn voor structurele verandering;
- en dat het nu aan het beleid is om daar het juiste kader rond te bouwen.

Sterk Werk creëert geen snelle oplossingen, maar wel perspectief: voor mensen, voor buurten en voor de toekomst van werk.

Verankering van participatie rond betaalbaar wonen en gemeenschapsversterking in Huldenberg

In 2025 ronden we het project DorpsgeWOON af in Ottenburg (Huldenberg), gelegen in de dure druivenstreek. Het bleek een waardevol traject, waarin we inzicht verworven in hoe ruimtelijke ordening, stedenbouw, leefbaarheid van dorpen en betaalbaar wonen mekaar beïnvloeden en hoe de gemeente hierin haar regierol kan versterken. Maar ook hoe lokale participatie en gemeenschapsversterking duurzaam kunnen worden verankerd in het gemeentelijk beleid.

Betaalbaar wonen krijgt een vaste plek in het beleid

We zorgden ervoor dat betaalbaar wonen als doelstelling werd opgenomen in het Masterplan leefbuurt Ottenburg: een traject van de Vlaamse bouwmeester i.s.m. de gemeente en de dorpsraad. Op basis van input van de bewoners werden waardevolle acties opgenomen zoals:

- bestaande woningen optimaal benutten op vlak van duurzaam ruimtegebruik en kwaliteit,
- een projectoproep voor eigenaars van leegstaande panden,
- het mogelijk maken van alternatieve woonvormen (bv. cohousing),
- het gebruik van de toolbox dorpsse architectuur van AR-TUR om de dorpsse kwaliteiten te bewaren bij verdichtingsprojecten,
- het werken met zgn. stedenbouwkundige lasten om de betaalbaarheid en leefbaarheid te sturen,
- ...

Het Masterplan is een integraal plan met acties rond voorzieningen, groen en publiek domein, mobiliteit, ...

Samenwerking over gemeentegrenzen heen

Betaalbaar wonen is een regionale problematiek. Om een intergemeentelijk aanpak mogelijk te maken, werd het ook een onderdeel van het strategisch project Walden. Dit project streeft naar ecologische verbindingen en robuuste openruimtestructuren in de regio Dijlevallei.

De voorbereiding van een woonbehoeftestudie – inclusief een brede inwonersbevraging – toont aan hoe essentieel een gedegen kennisbasis is voor de ontwikkeling van beleidsinstrumenten rond wonen en ruimtelijke ordening. Deze studie vormt het fundament voor de inzet van instrumenten voor betaalbaar wonen in het lokale woon- en ruimtelijk beleid, zo ook in Huldenberg. We deelden onze ervaring en bezorgdheden met de trekkers van Walden: de gemeentelijke diensten, de projectcoördinator Walden en de provinciale dienst wonen. Hun samenwerking waarborgt niet alleen continuïteit, maar ook dat de opgebouwde kennis lokaal verankerd blijft.

Participatie vraagt om maatwerk

Daarnaast ontdekten we dat participatieve processen enkel slagen wanneer ze vertrekken vanuit duidelijke randvoorwaarden, afgestemd op de schaal en identiteit van een dorp. In Ottenburg werd dit concreet gemaakt. We zagen hoe sterke gemeenschappen, bereikbare voorzieningen en lokale zorg onmisbare voorwaarden zijn voor duurzame woonprojecten. De uitbouw van de straatcontactenwerking bleek bijzonder waardevol: deze contacten vormden een fijnmazig netwerk voor informele ontmoeting, signalering, zorg en informatie-uitwisseling. Het is de aanzet voor de gemeente en lokale partners om de bestaande sociale netwerken duurzaam te verbinden en versterken.

In samenwerking met de diensten – Vrije Tijd, het Lokaal Dienstencentrum en het OCMW – werd een gezamenlijke denkoefening rond bewonersbetrokkenheid opgezet. Dat leidde tot diverse kleinschalige maar betekenisvolle acties. Bv. binnen de cultuurwerking, bij de ondersteuning en bredere inzet van brugfiguren, bij buurtgerichte acties van het Lokaal Dienstencentrum en de nauwere samenwerking tussen lokale actoren.

Verder bevestigden initiatieven zoals *Dichter bij je buur*, Buurtbabbels en het Burenboekje het belang van laagdrempelige ontmoeting. Straatcontacten functioneerden als antennes die signalen richting de gemeentelijke diensten doorgaven. Ook de dorpshuisactiviteiten bewezen dat een ontmoetingsplek méér kan zijn dan een sociaal knooppunt. Het kan een werkplaats worden waar bewoners gezamenlijk maatschappelijke uitdagingen aanpakken.

Wat nemen we mee naar de nieuwe projectregio?

Een belangrijk inzicht uit het traject was dat een visie op een veerkrachtige gemeenschap alleen effect heeft wanneer ze ook draagvlak vindt binnen het lokale bestuur. Sinds midden 2025 verkennen we als nieuwe projectlocatie de regio Aarschot, Scherpenheuvel-Zichem en Diest in het Hageland i.s.m. met het IGS Wonen aan de Demer. We zoeken hier verder mee naar duurzame oplossingen voor kwalitatieve verdichting, in combinatie met leefbare woonomgevingen, ruimtelijke kwaliteit en het realiseren van een aangepast, betaalbaar en kwaliteitsvol woonaanbod in de dorpen. Interessant in dit project is de wisselwerking tussen de stad en haar dorpen, bv. voor woonmobiliteit en de versterkte intergemeentelijke samenwerking van het IGS Wonen aan de Demer.

Als sector droegen we in 2025 bij aan de verkennende fase van het Plattelandspact. Dit pact zet in op versterkte samenwerking, participatie en transitie die het platteland toekomstbestendig moeten maken tegen 2040. Het pact vormt bovendien de leidraad voor de verdere uitwerking van acties en beleidskeuzes op Vlaams niveau.

Buurtwerk Zaventem-Noord: investering in buurtbewoners rendeert in een sterke buurt

Zaventem is een gemeente die zich kenmerkt door verandering. De nabijheid van Brussel en de luchthaven zorgt ervoor dat mensen vaker naar en uit de gemeente verhuizen. Dat creëert meer diversiteit, maar ook nieuwe uitdagingen. Niet iedereen vindt even vlot zijn weg naar hulp, activiteiten of burens. Daarom ontstond de nood aan een sterke buurtwerking.

© Demetrius Vanspranghe

In 2019 ging SAAMO Vlaams-Brabant, op vraag van de gemeente Zaventem, van start met buurtwerk in Zaventem-Noord. Het doel was duidelijk: mensen samenbrengen, het sociale weefsel versterken en drempels verlagen voor inwoners die het moeilijker hebben. Opbouwwerkers Mark en Noémie zetten sindsdien volop in op laagdrempelige ontmoetingen in de wijk. Zo bereiken ze een brede en diverse groep bewoners.

Zaventem-Noord werd bewust gekozen als werkingsgebied. De wijk combineert sociale en private woningen en telt verschillende diensten en scholen. Dat biedt kansen om samen te werken en snel in te spelen op wat er leeft in de buurt.

Een plek voor laagdrempelige ontmoeting en ondersteuning in een steeds meer betrokken buurt

Het buurthuis is uitgegroeid tot een toegankelijke ontmoetingsplek. Via de Koffie & Formulieren-werking en het onthaal kunnen bewoners er terecht met allerlei vragen, over welzijn, vrije tijd, wonen of opleiding. Waar nodig worden zij doorverwezen naar partners zoals OCMW, CAW, woonmaatschappij Wootrots en gemeentediensten. Daarnaast werd ook een Rap op Stap-punt opgestart. Dankzij deze werking kunnen gezinnen met een beperkt budget toch op vakantie gaan. En natuurlijk zijn er de buurtfeesten: gezellige momenten die mensen samenbrengen en waar buurtbewoners, vrijwilligers en gemeente samen hun schouders onder zetten.

Zo sluit het buurtwerk nauw aan bij wat inwoners nodig hebben en bij de toekomstplannen van gemeente Zaventem.

© Demetrius Vanspranghe

Zes jaar buurtwerk met zichtbaar resultaat

Buurtwerk Zaventem-Noord bestaat intussen zes jaar. Volgens partners en bewoners zijn er duidelijke positieve veranderingen zichtbaar in de wijk. De gemeente wil de werking dan ook uitbreiden naar Sint-Stevens-Woluwe, vanaf het najaar van 2026.

Schepen van Integratie Alihsan Özkan (Anders) ziet die nood duidelijk: *“Onze gemeente wordt steeds diverser. Dat brengt mooie kansen met zich mee, maar ook uitdagingen zoals armoede, eenzaamheid en taalproblemen. Sommige inwoners vinden moeilijk hun weg naar hulp of dienstverlening. Het buurtwerk speelt hier een cruciale rol.”*

Volgens hem werkt de aanpak: *“Mensen hebben vertrouwen in het buurtwerk. Voor sommigen is het buurthuis echt een tweede thuis geworden.”*

Ook Maria Urbina, coördinator van Huis van het Kind Zaventem, bevestigt de impact: *“Het buurthuis verlaagt drempels en zorgt voor warme doorverwijzingen.”* Dankzij de samenwerking kunnen goede initiatieven niet alleen in de wijk, maar in heel Zaventem worden toegepast.

Een wijk voor de buurt door de buurt

De wijkgerichte aanpak loont. Ouders bouwen sterkere netwerken uit, meer gezinnen worden bereikt en samenwerkingen lopen vlotter. Een mooi voorbeeld is de jaarlijkse Familiedag van Huis van het Kind, waar Buurtwerk Zaventem telkens aan meewerkt. Zo leren honderden bezoekers de buurtwerking kennen, en vinden buurtbewoners hun weg naar andere partners.

Ook externen merken het verschil. Schepen Özkan haalt aan dat de positieve impact in Zaventem-Noord duidelijk voelbaar is: *“Onlangs bevestigde één van de externe diensten mij nog dat ze het positieve verschil merken tussen de buurt waarin het buurtwerk actief is en andere buurten waar ook echt iemand nodig is om het verschil te maken.”* Zo zie je hoe een buurt kan groeien als er iemand is die verbindt. *“Dat maakt me oprecht trots,”* besluit de schepen.

© Demetrius Vanspranghe

Uitbreiding en verankering

Over de toekomst is schepen Özkan positief: *“Door de impact van het buurtwerk hier, zijn we overtuigd dat we deze oplossing ook nodig hebben in Sint-Stevens-Woluwe.”*

De plannen voor Sint-Stevens-Woluwe zijn ambitieus maar doordacht. Er komt eerst een bevraging bij bewoners om goed te begrijpen wie er woont en wat de noden zijn. Nieuwe partners zullen van bij de start worden betrokken. Hierover beaamt de schepen nog: *“Als we in Sint-Stevens-Woluwe dezelfde impact kunnen hebben, zal dat een enorme verandering teweegbrengen.”*

Tegelijk blijft de gemeente investeren in Zaventem-Noord. Het buurthuis wordt uitgebreid met een veranda, zodat er meer ruimte is voor activiteiten en ontmoetingen. Ook andere locaties, zoals het cultuurcentrum en de integratiedienst, zullen vaker worden ingezet.

Zo bouwt Buurtwerk Zaventem verder aan warme buurten waar mensen elkaar vinden, ondersteunen en versterken.

Met stijgende keuzevrijheid meer toegang tot gezonde voeding

In de zomer van 2025 rolden we het model van de Circulaire voedselhub uit in Vilvoorde, in navolging van het succesvolle opstartjaar in Boutersem. Met dit project willen we zoveel mogelijk mensen toegang geven tot gezonde voeding. Dat doen we door voedseloverschotten op te halen bij supermarkten of veilingen en deze overschotten te verdelen aan sociale organisaties en OCMW's/gemeenten. We ontzorgen deze organisaties door het ophalen en keuren van voedseloverschotten volledig op ons te nemen. De sociale organisaties zijn verzekerd van een wekelijks aanbod groenten, fruit en basisproducten en ze houden meer tijd over voor mensen in een kwetsbare situatie.

Liesbeth Smeyers, die het project coördineert vanuit SAAMO Vlaams-Brabant, vertelt over de opschaling: *“De uitbreiding naar Vilvoorde vroeg om de afstemming van ons model op de Vilvoordse context. De hub dient als centrale schakel in een lokaal netwerk dat zich inzet tegen voedselverspilling. We willen zoveel mogelijk bestaande initiatieven versterken via ons ontzorgende werk.”*

Opbouwwerkers en vrijwilligers kunnen tevreden terugblikken op de voorlopige resultaten: 13 ton voedsel herverdeeld in Vilvoorde op een half jaar tijd. De hub in Boutersem verdeelde in heel 2025:

83
ton
voedseloverschotten

6
ton
non-food producten

Ook sluiten meer partners (gemeenten en sociale organisaties) zich aan, vooral in Oost-Brabant. Zo leveren we momenteel overschotten aan 16 gemeenten/organisaties. Dat maakt verhoogt de toegang tot gezonde en gevarieerde voeding in Vlaams-Brabant voor 8.500 personen in kwetsbare situaties.

Meer effect dankzij partnerschappen

“We zijn erin geslaagd om een lokale keten op te zetten waarin voedseloverschotten niet langer een probleem vormen, maar een oplossing,” steekt Liesbeth van wal over de partnerschappen binnen het project. *“Dankzij nieuwe logistieke afspraken en een sterk partnerschap met sociale organisaties – zoals sociale kruidenier Idem Dito in Vilvoorde, Heerlijk Haacht, De Savooi, het OCMW van Tielt-Winge, ... – kunnen we meer mensen in een kwetsbare positie bereiken.”*

De verschillende partnerschappen zijn essentiële schakels in het voedselhub-netwerk waarin elke partner een duidelijke rol opneemt. De voedselhubs werken samen met sociale organisaties, lokale overheden, solidaire en sociale kruideniers, voedselproducenten en logistieke spelers. Elk van hen voegt iets unieks toe: van toegang tot doelgroepen in een kwetsbare positie, tot expertise in distributie of voedselveiligheid. Deze elkaar aanvullende expertises maken het model robuust:

- Retail zorgt voor een continue instroom van kwaliteitsvolle overschotten die anders verloren zouden gaan. We hebben een sterk partnerschap met Colruyt, en werken daarnaast ook samen met Aldi en Carrefour. Zo verminderen ze onnodige verspilling op een impactvolle manier.
- De hub staat op zijn beurt in voor kwaliteitscontrole, registratie en regelmatige levering ter plaatse aan of als centrale plaats van ophaling door sociale organisaties.
- Een kruidenier zoals Solikoop of de voedselverdeelorganisaties kleden het geleverde aanbod voedseloverschotten aan in een warme, waardige winkelervaring.

- Enkele keren per jaar organiseren we volkskeukens, waarin we samen met de buurt een lekkere maaltijd koken van de overschotten. Hierdoor bereiken we nog eens een 200 tot 300 extra mensen die genieten van een verbindende maaltijd.
- En tenslotte kunnen lokale besturen het model op termijn duurzaam verankeren. De lokale overheden zijn bovendien een belangrijkere schakel geworden sinds de Vlaamse regering dit project vanaf december 2025 niet meer subsidieert.

Liesbeth is verheugd over de voorlopige resultaten: *“De huidige partners bouwen mee aan ons verhaal, omdat ze geloven in de maatschappelijke waarde van dit project. Dat wederzijds vertrouwen heeft ertoe geleid dat we konden opschalen, flexibeler konden reageren in periodes van schaarste en een bredere groep mensen konden bereiken met gezonde voeding. Zonder deze partnerschappen zou de Circulaire voedselhub een mooi idee zijn, maar niet de impactvolle realiteit die ze vandaag aan het worden is.”*

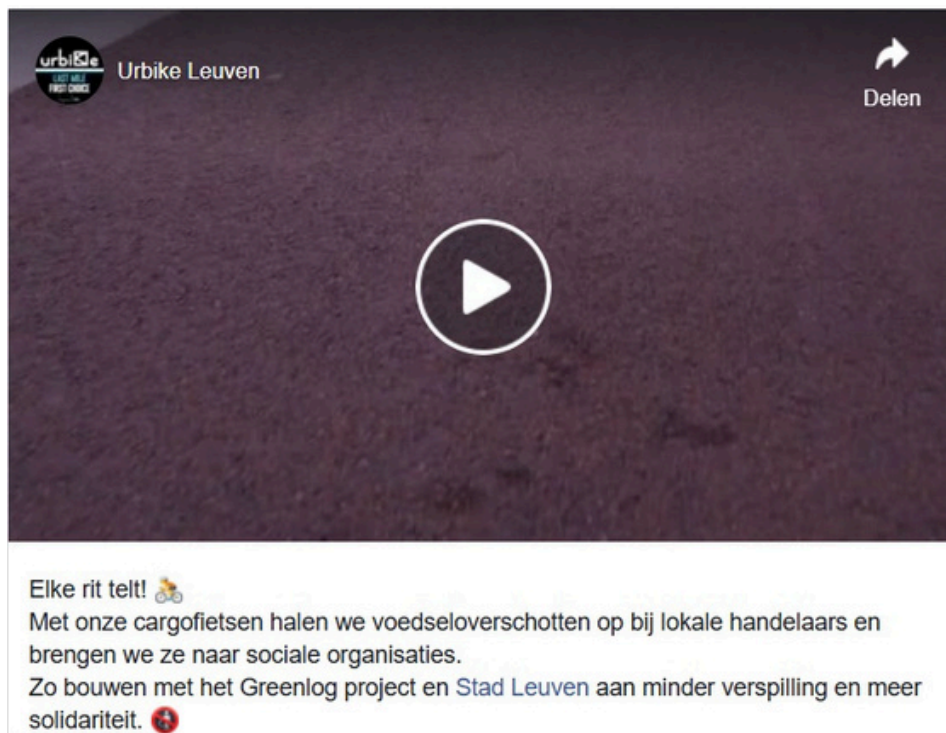
Sociale onderneming Solikoop is een logische partner in dit netwerk. Solikoop functioneert als een laagdrempelige solidaire kruidenier waar mensen kunnen kiezen uit een ruim aanbod van bewuste, betaalbare voedingskeuzes. Door de opgezette samenwerking met de Circulaire voedselhub wordt het wekelijks aanbod in deze kruideniers nu structureel aangevuld met een gevarieerd assortiment voedseloverschotten.

Daarnaast maakt de Circulaire voedselhub deel uit van een lerend netwerk met Foodsavers uit het hele land. In dat netwerk delen verschillende organisaties strategieën, struikelblokken en succesvolle praktijken. *“Het lerend netwerk helpt ons om te blijven verbeteren,”* aldus Liesbeth. *“Het maakt ons onderdeel van een groter geheel, waarin iedereen hetzelfde doel voor ogen heeft: minder voedselverlies, meer toegang tot gezond eten.”*

Blijven groeien met aandacht voor lokale noden

De komende jaren zal het voedselhub-model blijven groeien, steeds met aandacht voor lokale noden. De ambitie is niet om overal exact hetzelfde model neer te zetten, maar om telkens opnieuw te onderzoeken hoe circulaire voedselstromen sociale impact kunnen versterken. Dat betekent luisteren, samenwerken en blijven innoveren.

Over innoveren gesproken: een specifiek innoverend partnerschap zag in 2025 het licht via het experimenteel project GREEN-LOG, samen met Stad Leuven en Urbike. Bij kleinere handelaars in de binnenstad worden begin 2026 gedurende 3 maanden overschotten opgehaald per cargofiets en meteen geleverd aan meerdere sociale organisaties, elke dag een andere. Wij waren medeorganisator én, indien overschotten geen afzetter kenden, kwamen ze naar Het Perron en de hub in Boutersem. Een project met positieve resultaten waarvoor we een vervolg zoeken.

In een partnerschap met o.a. Leuven2030 werkten we dan weer samen aan het FEAST-pilootproject. Daarin onderzoeken we hoe Leuven de omslag kan maken naar gezond, duurzaam en betaalbaar eten voor iedereen. Leuven2030 vat het project als volgt samen:

 Leuven 2030
ongeveer 2 maanden geleden

 Throwback naar 2025: een jaar vol actie voor FEAST

In 2025 gingen we bij Leuven 2030 samen met onze partners stevig aan de slag met FEAST, een Horizon-onderzoeksproject waarin we tijd, ruimte en middelen kregen om te testen hoe we duurzame en gezonde voedingskeuzes gemakkelijker kunnen maken. Een feestmaal voor iedereen, zeg maar. Meer over FEAST: <https://www.youtube.com/watch?v=au71ffqFM8Q>

Wat wil FEAST nagaan?... [Meer weergeven](#)

YOUTUBE.COM
Making an impact together in Leuven's community restaur...
How can food bring people together while supporting healthier and more...

 Vind ik leuk Opmerking plaatsen 1

“De resultaten tot nu toe tonen dat het kan: gezonde voeding toegankelijk maken voor een brede groep mensen, zonder de planeet extra te belasten,” besluit Liesbeth, “Dat blijft de kern van ons verhaal.”

Expertise van mensen in armoede onthult hiaten in het (nieuwe) beleid

Mensen die in armoede leven, weten als geen ander waar het wringt. Daarom ondersteunen we al jaren verenigingen waar armen het woord nemen in Tienen, Halle en Leuven. In deze verenigingen komen mensen samen om ervaringen te delen en om duidelijk te maken welke drempels ze elke dag tegenkomen. Samen brengen ze hun kennis en voorstellen naar beleidsmakers en organisaties.

Zo helpen ze om regels, dienstverlening en beleid beter af te stemmen op de realiteit van mensen in armoede. Ook in 2025 boekten de verenigingen mooie resultaten, al stonden ze tegelijk voor nieuwe uitdagingen.

“Wanneer sociale zekerheid onder druk staat, voelen mensen in armoede dat als eerste.” – Philippe Boone, opbouwwerker Erm ‘n Erm

Halle: aandacht voor bewindvoering en gezondheidszorgen

De vereniging Open Armen in Halle focust elk jaar op één centraal thema. Zo werkte de vereniging de afgelopen jaren aan beleidsdossiers over betaalbaar en kwalitatief wonen, gezondheidszorg, mentaal welzijn, digitale uitsluiting, ...

Tot midden 2025 lag de focus vooral op het thema bewindvoering, een maatregel waarbij iemand anders het beheer over je geld overneemt. Dat systeem leidt in de praktijk vaak tot problemen voor mensen in armoede.

Opbouwwerker Nathan vertelt: *“Samen met Netwerk Tegen Armoede legden we enkele pijnpunten en moeilijkheden over deze ‘beschermmaatregel’ bloot. Dit resulteerde in een uitgebreid dossier genaamd Bewindvoering bij mensen in armoede, waarin ook aanbevelingen beschreven staan.”*

Eind 2025 begon Open Armen met een nieuw thema voor de komende twee jaar, namelijk toegang tot gezondheidszorg. Daarbij werken ze samen met AZ Sint-Maria in Halle. Het doel is dubbel: de drempel naar het ziekenhuis verlagen voor mensen in armoede én zorgverleners beter ondersteunen in het omgaan met financiële en sociale kwetsbaarheid.

“We willen ervoor zorgen dat het ziekenhuis meer handvaten krijgt om hun dienstverlening effectiever te maken voor mensen in armoede, onder meer door financiële begeleiding en ondersteuning op maat te voorzien. En zo de drempel naar het ziekenhuis te verlagen.”

Tienen: digitalisering, onzichtbare zieken en beperking van de werkloosheid in de tijd

In Erm 'n Erm in Tienen ging in 2025 veel aandacht naar de digitale kloof. De vereniging bleef inzetten op digipunten in Tienen en naburige gemeenten: plekken waar mensen hulp krijgen bij digitale vragen. Omdat lokale besturen die werking in de toekomst zelf moeten dragen en financieren, lag de focus op het duurzaam verankeren van deze initiatieven. Erm 'n Erm bleef adviseren en opvolgen, met vertrouwen dat veel digipunten behouden blijven.

Gezondheid werd een tweede belangrijk thema, met bijzondere aandacht voor onzichtbare ziekten. Dat zijn aandoeningen die je niet meteen ziet, maar die wel een grote impact hebben op het dagelijks leven. Voor veel mensen betekent ziek zijn dan ook vechten in stilte. Via een tentoonstelling en getuigenissen maakte Erm 'n Erm deze realiteit zichtbaar, in lijn met het thema van De Warmste Week 2025. De tentoonstelling liep tot midden januari 2026 en zorgde voor herkenning, gesprek en meer begrip. Uit dit traject groeide een samenwerking met UCLL, die leidde tot een scriptie. Die ging niet zozeer over de ziekten zelf, maar over hoe mensen in armoede beter betrokken kunnen worden bij beleid rond welzijn en zorg. Hun ervaringskennis is immers van grote waarde. Het doel is duidelijk: mensen in armoede structureel laten meedenken, zodat zorg niet alleen bestaat, maar ook echt toegankelijk is voor iedereen.

© Philippe Boone

Beperking van de werkloosheid in de tijd

Ook stond Erm 'n Erm stil bij beslissingen van de nieuwe federale regering over de beperking van werkloosheid in de tijd. Samen met partnerorganisaties gingen ze hierover in gesprek met veel betrokkenen.

Eind 2025 werd een dialoogtafel georganiseerd met politici. Daar ging het niet alleen over informeren, maar ook over de gevolgen voor groepen zoals niet-toeleidbaren, mantelzorgers of mensen die via hun uitkering maatschappelijke taken opnemen, bijvoorbeeld in scholen. Veel mensen met een uitkering zijn vandaag actief via onbetaalde, maar maatschappelijk noodzakelijke arbeid. Door de nieuwe regels dreigen deze engagementen te verdwijnen, waardoor nieuwe noden ontstaan.

Zoals opbouwwerker Philippe Boone het verwoordt: *“Wanneer sociale zekerheid onder druk staat, voelen mensen in armoede dat als eerste.”*

Ook dit was 2025

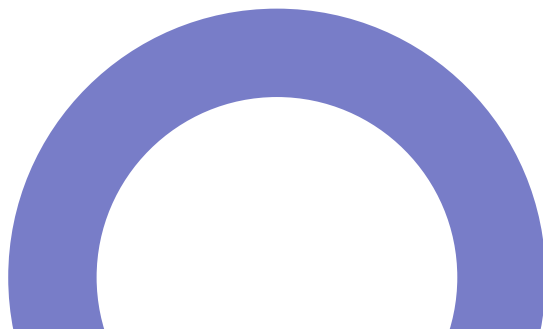
Onze brugfiguren in Tienen en Landen behandelden elk honderden vragen van ouders, scholen en partners uit onderwijs en welzijn. Samen ondersteunden zij zo'n 150 gezinnen in beide steden.

Scholen, het lokaal bestuur en partners uit welzijn en vrije tijd erkennen het belang van en de nood aan brugfiguren. Daarom verlengen beide steden de samenwerking met SAAMO. In Landen loopt de samenwerking verder voor de volledige beleidsperiode 2026-2031. In Tienen loopt de samenwerking tot juni 2026. Daarna groeit deze werking verder door naar een specifieke werking rond onderwijs.

Het project 'Iedereen DiGiTAAL' bereikte sinds 2023 bijna 2.100 unieke bezoekers en zal deze zomer worden afgerond, waarbij in alle zeven gemeenten minstens één digipunt zelfstandig verdergaat.

Het behoefteonderzoek toont een groeiende kloof tussen hulpverlening en plattelandsgemeenten, met toenemende vereenzaming en afnemende sociale cohesie. Daarom wordt in Geetbets een model-dorps huis ontwikkeld dat inzet op toegankelijke dienstverlening, sociale ontmoeting, participatie en taalstimulering. De bedoeling is om dit later uit te rollen naar andere gemeenten in Zuidoost-Hageland.

We onderzochten hoe we de overstap naar een duurzamer klimaat eerlijker kunnen maken voor mensen in kwetsbare situaties. Dat deden we door onderzoek te combineren met gesprekken met mensen die er elke dag mee te maken hebben. Daaruit bleek dat er vandaag vooral nood is aan hulp bij het aanpassen van woningen, zodat ze verwarmd kunnen worden zonder fossiele brandstoffen. Daarom verkenden we een mogelijke samenwerking met Morgenbouwers vzw.

Daarnaast werkten we samen met de werkgroep sociale impact van Rescoop Vlaanderen aan een visietekst over energiegemeenschappen. Die stelden we voor tijdens een webinar.

Tot slot gaven we advies over hoe de energietransitie eerlijk en inclusief kan verlopen, onder meer binnen de Technische Assistentiehubs, ook bekend als 'Eerste Hulp voor Energiegemeenschappen'.

SAAMO werkt op verschillende manieren aan gelijke onderwijskansen. Dat doen we samen met scholen (vooral basisscholen in het centrum van Zaventem), met het lokaal bestuur en met organisaties die scholen ondersteunen. SAAMO gaf advies en ideeën voor lokale beleidsplannen over onderwijs, armoede en ouderbetrokkenheid. Ook hielpen we mee aan een memorandum dat alle scholen in Zaventem samen maakten en voorstelden aan het lokaal bestuur.

Samen met de basisscholen schreef SAAMO een nota over het tekort aan plaatsen in de B-stroom en over het behalen van de eindtermen in het basisonderwijs.

Daarnaast startte SAAMO, samen met het Huis van het Kind, een project rond voorschoolse opvang. Dit project wil zorgen voor een vlotte en goede start op school. Tot slot werkt SAAMO aan de voorbereiding van een nieuw project rond de overstap van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs.

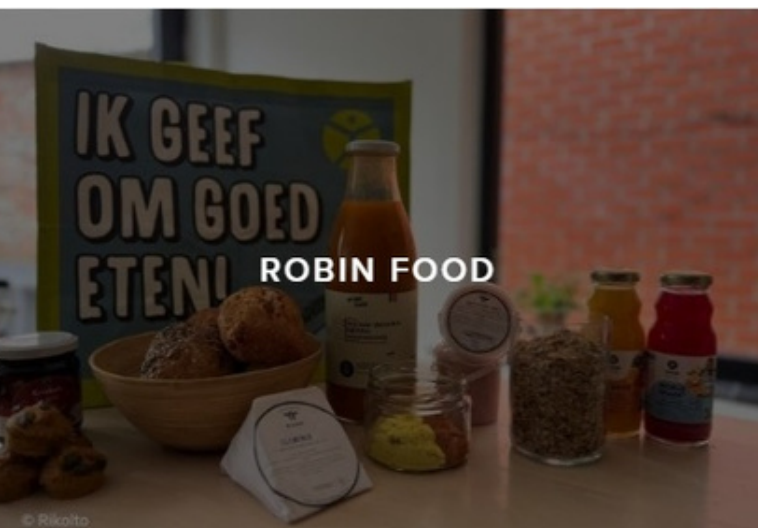
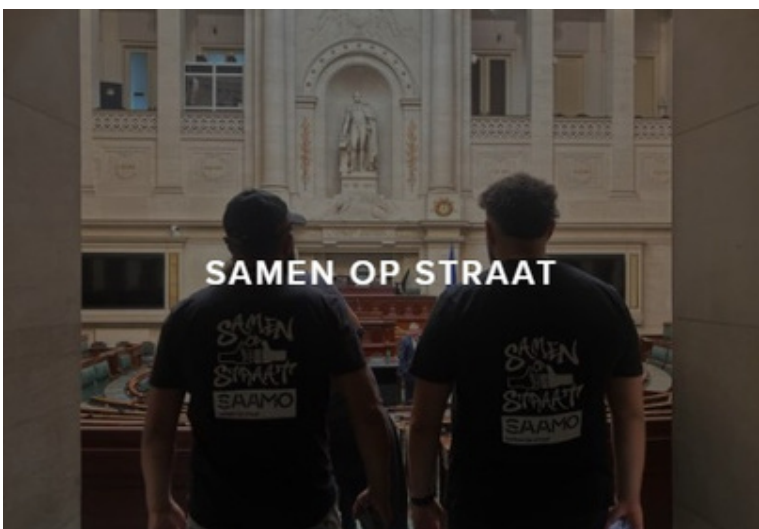

Foto © Rikolto

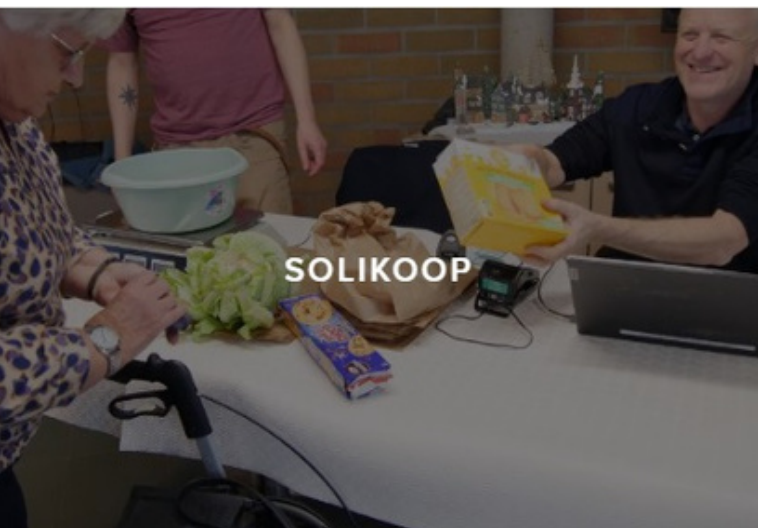
Robin Food blijft een sterk verhaal dat anderen aanspreekt en inspireert. Omdat we voedseloverschotten via sociale economie laten verwerken tot lekkere, lang houdbare producten: appelsap, soepen en een groentespread.

Robin Food is inmiddels ook verkrijgbaar via onze Circulaire voedselhubs als extra aanbod. De producten worden verkocht volgens het tweeprijzensysteem van Solikoop, terwijl de voedselhub daarnaast ook overschotten verdeelt aan sociale organisaties en OCMW's.

Met Samen Op Straat hebben we als sector de voorbije periode sterk ingezet op het werken met jongeren en buurtvrijwilligers. We hebben bewust geïnvesteerd in vertrouwen: tussen jongeren en opbouwwerkers, tussen jongeren onderling, en tussen jongeren, vrijwilligers en andere buurtbewoners. Dankzij die stevige basis kunnen we verder bouwen aan een positieve impact in de wijken. We werken samen met verschillende partners om het samenleven in de buurt te versterken. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor het voorkomen en oplossen van spanningen in de publieke ruimte. Vrijwilligers spelen hierin een belangrijke rol: samen met hen denken we na over hoe straten en pleinen fijne plekken kunnen zijn voor iedereen.

De Vlaamse projectmiddelen werden jammer genoeg niet verlengd. Daardoor is de werking van Samen Op Straat in 2025 stopgezet in Vilvoorde, net als in Willebroek en Gent. In Antwerpen en Brussel loopt het project wel verder. Afgelopen jaar werd bovendien verder gewerkt aan het verfijnen van de methodiek. Zo zijn we goed voorbereid om de werking in Antwerpen en Brussel ook in de toekomst krachtig en doordacht verder te zetten.

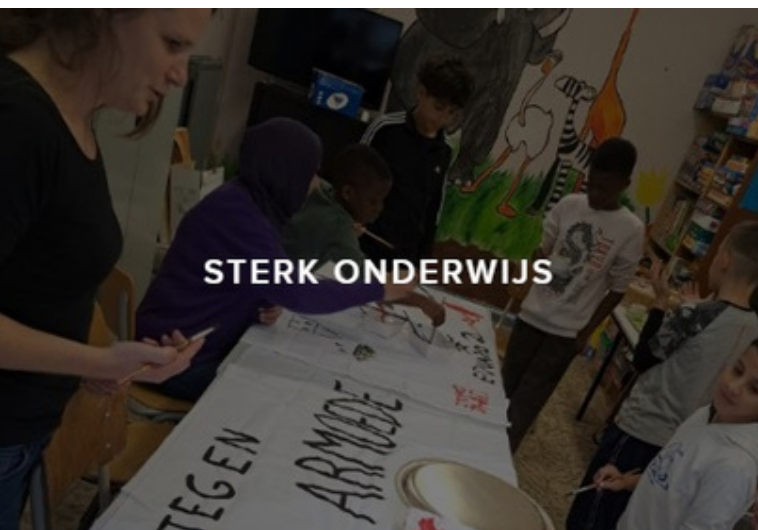

Afgelopen jaar zorgde ons netwerk van solidaire buurtwinkels van Solikoop met zijn tweeprijzensysteem ervoor dat 1.733 gezinnen toegang kregen tot betaalbare, gezonde voeding en basisproducten. We blijven het belang onderstrepen van de warme winkelervaring met keuzevrijheid die we in onze winkels creëren. Dit aanbod realiseerden we samen met (de steun van) 51 partners en 84 vrijwilligers.

Ook was 2025 het jaar waarin Solikoop meer in het publieke bewustzijn doorbrak, mede dankzij de brede aandacht die we kregen naar aanleiding van de Juryprijs Radicale Vernieuwers 2024.

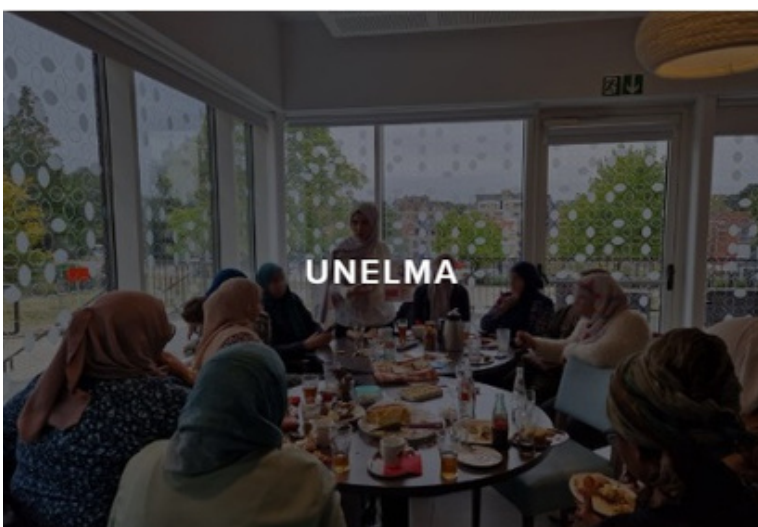

We verhuisden een deel van de werking van onze Tiense zelfoogstboerderij de StadsAkker vanwege de start van het nieuwbouwziekenhuis. Daarnaast versterkten we onze partnerschappen met o.m. Arktos vzw, RZ Tienen en De Zwerm. Zo hebben ook mensen in een kwetsbare positie toegang tot gezonde voeding en een ontmoetingsplek aan de rand van de stad.

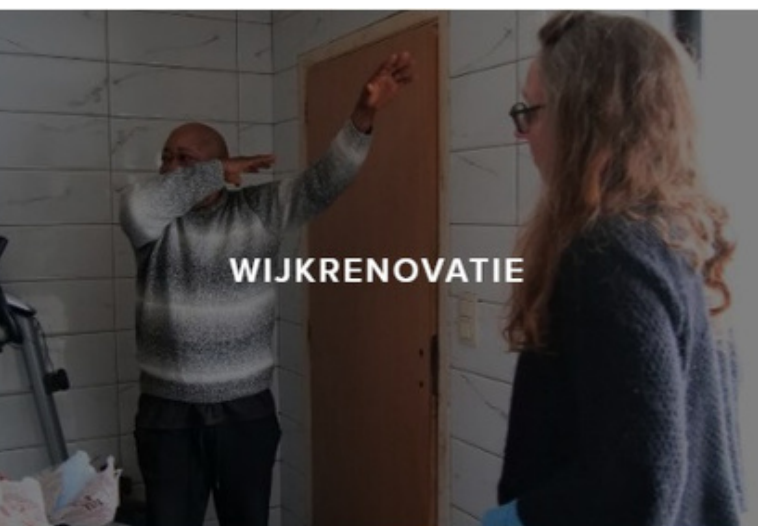
SAAMO werkte met de beleidsgroep 'kansen' van basisschool Sint-Gertrudis in 2025 aan een visie en opstart van een solidariteitsfonds op school, laagdrempelige communicatie en oudergesprekken, en visieontwikkeling rond anderstalige nieuwkomers en gezinnen in een kwetsbare situatie. In najaar 2025 rondde SAAMO haar project op deze school af.

Met de stad Landen werkten we samen aan laagdrempelige initiatieven voor kwetsbare gezinnen. We legden drempels bloot die kwetsbare gezinnen ervaren in vrijetijdsparticipatie. Het lokaal partnerschap onderwijs-welzijn groeit. De samenwerking van stad Landen met SAAMO voor gelijke onderwijskansen wordt verdergezet in de volgende beleidsperiode.

In 2025 werd het project Unelma in Heverlee afgerond na zes jaar werking. Bij de overdracht startten brugfiguren van Huis van het Kind in beide scholen. Het netwerk tussen onderwijs en welzijn in Heverlee wordt verdergezet door de betrokken partners. Ouders vinden nu beter hun weg naar brugfiguren, scholen en het aanbod in de buurt.

SAAMO formuleerde vijf beleidsaanbevelingen in een rapport dat werd voorgesteld aan de stad Leuven en aan Leuvense partners uit onderwijs en welzijn. Het is op papier en digitaal beschikbaar.

Na meer dan 8 jaar ronden we ons project Wijkrenovatie af in Vilvoorde en Grimbergen. De voorbije jaren konden we meer dan 190 bewoners ondersteunen en versterken in hun renovatietraject.

Er werd o.m. een draaiboek opgemaakt dat door de partners gehanteerd zal worden in de verdere opvolging van het project. Ook maakten we via sectorale samenwerking een beleidsadvies op voor het Noodkoopfonds en MijnVerbouwen.

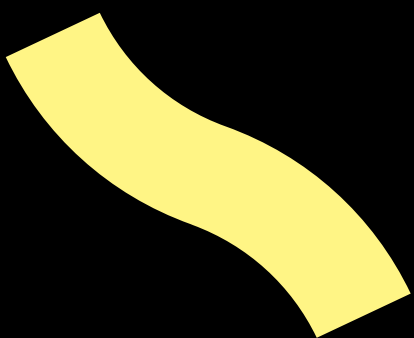
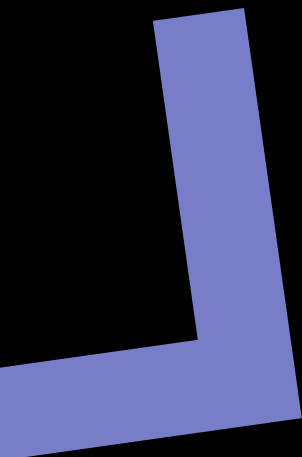
Op 19 maart 2025 volgde de uitspraak van het Europees Comité voor Sociale Rechten en kwam er een vernietigend oordeel op het Vlaamse woonbeleid. Het Comité ziet een gebrek aan inspanningen voor de bouw van sociale woningen, terwijl ook de nodige ondersteuning op de private huurmarkt uitblijft.

De uitspraak vormde de basis om in gesprek te gaan met het kabinet Depraetere en enkele nieuwe acties o.m. rond dak- en thuisloosheid in Landen.

In september 2025 vierden we 10 jaar ZenneLab met een buurtfeest in de Vilvoordse wijk Broek. Al tien jaar brengen we buurtbewoners samen en ondersteunen we hen om van hun wijk een fijne plek om te wonen te maken. Het fietslabo bleef groeien, onder meer dankzij een sterke samenwerking met het CVO. Ook de samentuin breidde haar werking verder uit.

In 2025 zetten we daarnaast extra stappen om ZenneLab meer op eigen benen te laten staan. Daarbij werken we samen met het beleid en andere partners, zodat we mee kunnen bouwen aan een duurzame toekomst voor de wijk.

SAAMO

Vlaams-Brabant

SAAMO Vlaams-Brabant vzw
Eenmeilaan 2
3010 Kessel-Lo
www.saamo.be/vlaams-brabant

volg ons op

www.facebook.com/SAAMOVIBr
www.linkedin.com/company/saamo-vlaams-brabant